

Activiteit 38: Alfred, « tuteur énergie van vóór het eerste uur », zijn convectoren in bruikleen, zijn doelgerichte energiekits - Luik

Algemene context van het OCMW:

Gewest: Wallonië

Medewerkers voor “energie”: Maatschappelijk assistenten + administratief personeel (die de opleiding « Energiegids » hebben gevolgd) + 1 technicus van het OCMW voor de woningbezoeken (al 15 jaar lang) en de aanbevelingen betreffende de werking van de installaties en energietechnieken. Samenwerking met de Vereniging Flexi-group, de VZW Bonjour Sourire (audits), de VZW Revert (infosessies voor MW, « artikel 60 » en personen die opgevolgd worden in het kader van SEB of schuldbemiddeling), energie-adviseurs van de stad en energieloket van Luik.

Financiële middelen voor de “energiepreventie”: Federaal Energiefonds en Toelage voor het *Plan de Guidance Sociale Energétique* (PGSE) van het Waals Gewest

Belangrijkste preventieve activiteit:

- Woningbezoeken door een technicus van het OCMW en met eigen middelen
- energiekits « op maat » waarmee de mensen de aanbevelingen meteen in de praktijk kunnen brengen (een kloktimer om gebruik te maken van nachtstroom, spaarlampen voor een zuinige verlichting, een energiemeter om het verbruik van een toestel te meten, meervoudige contactdozen om te vermijden dat apparaten in waakstand geplaatst worden, ...)
- gasconvectoren van het OCMW ter beschikking stellen, zodanig dat de mensen hun woning fatsoenlijk kunnen verwarmen, zonder dat zij hun toevlucht nemen tot een kerosinekachel of een elektrisch verwarmingstoestel, in afwachting van een MEBAR-tegemoetkoming of een tegemoetkoming van het energiefonds
- de opgevolgde gezinnen wordt voorgesteld werkgroepen rond energie te vervoegen

Methode voor de preventieve activiteiten: Gezinnen die hun jaarlijkse factuur moeilijk kunnen betalen (er wordt zelden ingegrepen bij de tussentijdse facturen), worden bijgestaan door de technicus van het OCMW, die woningbezoeken aflegt, een paar keer achtereenvolgens langskomt om handelingen voor te schrijven ter bevordering van een REG en noodzakelijke kleine technische ingrepen uit te voeren of te laten uitvoeren. Diezelfde gezinnen worden ertoe aangespoord werkgroepen bij te wonen om hen verder te sensibiliseren en in te lichten over hoe zij het verbruik onder controle kunnen houden, maar ook om te deculpabiliseren.

Geplande activiteit: Met de recente aanwerving van drie *tuteurs énergie* heeft het OCMW meer mogelijkheden verworven om te interveniëren.

Beschrijving van het project:

Een REG-adviseur die al 15 jaar actief is in het sociale energiebeleid, adviseert de cliënten en werkt samen met de MA een individueel aangepast actieplan uit. Voorts stelt het OCMW gasconvectoren in bruikleen ter beschikking, om te vermijden dat mensen hun toevlucht nemen tot verouderde, dure of gevaarlijke verwarmingssystemen. De cliënten kunnen de geformuleerde aanbevelingen in de

Activiteit 38: Alfred, « tuteur énergie van vóór het eerste uur », zijn convectoren in bruikleen, zijn doelgerichte energiekits - Luik

praktijk brengen met behulp van energiekits die doelmatig samengesteld en gekozen worden. Diezelfde gezinnen worden betrokken bij groepsanimaties en -activiteiten om hun inspanningen te ondersteunen en een voortdurende mobilisatie te waarborgen. Deze animaties worden opgebouwd rond een intern bedacht energiespel.

Gebruikte methode voor het project:

Zeer snel en gelet op de beperkte middelen waarover Luik beschikt (op het moment dat het sociaal energiebeleid van start ging, was de stad onderworpen aan een streng budgettair aanzuiveringsplan) diende de aanpak gericht te worden op een daling van de energiefactuur van de gezinnen in plaats van op de toekenning van louter financiële steun. Daarnaast kon een technicus van het OCMW ingezet worden om woningbezoeken af te leggen.

Zodoende wordt als volgt te werk gegaan:

1. de voorkeur geven aan gasconvectoren en deze ter beschikking stellen van de gezinnen, om te vermijden dat zij hun toevlucht nemen tot een elektrisch verwarmingstoestel of een kerosinekachel, waarvan het verbruik buitengewoon veel kost in vergelijking met de in Luik beschikbare aardgas, in afwachting van een MEBAR-toelage. Als geen tegemoetkoming verkregen kan worden op grond van het MEBAR-plan, eventuele tenlastename van de aankoop en installatie van een geschikt verwarmingssysteem door het energiefonds.
2. de gezinnen in staat stellen de energiebesparende aanbevelingen die hen werden gedaan, in de praktijk te brengen door hen een energiekits te bezorgen die afgestemd is op hun behoeften: een timer voor zij die een tweevoudig uurtarief genieten, spaarlampen voor diegenen die veel verbruiken met kunstverlichting, meervoudige contactdozen om te vermijden dat toestellen in waakstand geplaatst worden, ...

Detailvragen:

Doelpubliek: voornamelijk gezinnen die het moeilijk hebben op het ogenblik dat zij hun jaarfactuur krijgen en niet op basis van de tussentijdse facturen (men tracht het te zien als een structureel probleem en niet als een conjunctureel probleem)

Financiering en/of menselijke middelen: audits 25.000€, voorlichting 3.500€, energiedagen 7.000€, ad hoc energiekits 5.000€, energiespel 5.000€.

Type actie: Begeleiding / Dienstverlening

Specificiteit van het project: Het OCMW ontbeert niet langer financiële middelen, maar wel human resources. Ooit was er zelfs schaarste van financiële middelen. Vanaf dan nam men de gewoonte aan ondersteuning te bieden voor energiebesparingen of voor de keuze van minder dure energievectoren, zodanig dat de factuur van de cliënt omlaag ging. Vanaf toen reeds opteerde men voor individuele begeleiding en REG-advies eerder dan voor financiële steun.

Sterkten van het project: de klemtoon wordt gelegd op het maatschappelijk werk en niet enkel op de aanzuivering van schulden, in zoverre dit met de beschikbare menselijke middelen mogelijk is.

Activiteit 38: Alfred, « tuteur énergie van vóór het eerste uur », zijn convectoren in bruikleen, zijn doelgerichte energiekits - Luik

Zwakten van het project: we zijn in staat 18 preventiedossiers te behandelen, tegenover 340 betalingsdossiers. Die betalingsdossiers hebben in bepaalde gevallen uiteraard betrekking op een situatie van conjuncturele aard, maar er is een gebrek aan menselijke middelen om het preventieve accent verder uit te werken.

Reproduceerbaarheid: in grote steden kan men door het aantal tussenkomsten geneigd zijn te opteren voor een aanpak waarbij schulden en onbetaalde facturen vereffend worden. Luik pakt de problemen als vanouds evenwel aan bij de wortel.

Opmerkingen: eigenlijk zijn we toe aan een vernieuwing van onze voorraad convectoren (die verouderen en sommige onderdelen ervan werken gewoon niet meer). We zouden tevens moeten komen tot een maximale personeelsbezetting. Daartoe moeten we de langverwachte nieuwe krachten zien te vinden, maar afgezien daarvan ontberen we nóg personeel. Er is nood aan een preventiemedewerker die moet instaan voor de coördinatie van de acties en van de personen die ermee belast zijn.

We hebben onze actie in de eerste plaats gericht tot de eigenaars-bewoners. We wilden immers vermijden bij iedere ingreep aan de woning eerst te moeten onderhandelen met de eigenaar.

Conclusie: sterke punten, die we echter opnieuw moeten gaan bijwerken, de convectoren in bruikleen, de doelgerichte energiekits, de *tuteurs énergie* (technicus van het OCMW of *tuteurs* die erbij zijn gekomen dankzij de APE-punten van het WG, en die een individuele begeleiding mogelijk maken), partnerships met het verenigingsleven die het instrument aanvullen met gerichte groepsactiviteiten.